



31 СІЧНЯ І 1 ЛЮТОГО ВІДБУДЕТЬСЯ ШОСТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ІНСТИТУТУ.

XXVI з'їзд КПРС, наступні пленуми ЦК поставили перед радянською вищою школою відповідальні завдання по підвищенню ефективності і якості підготовки спеціалістів для народного господарства.

Відомо, що подальше підвищення якості підготовки спеціалістів неможливе без корінного поліпшення учбового процесу навчання студентів на основі широкого впровадження активних методів навчання та його інтенсифікації з допомогою обчислювальної техніки і технічних засобів.

За останніх чотири роки в нашому інституті розвернулася робота по широкому впровадженню активних методів в учбовий процес. Ректорат, партійний комітет, методична рада надають цьому питанню важливого значення і постійно тримають його в полі зору.

Нинішня шоста науково-методична конференція вже третій раз обговорюватиме шляхи і методи активізації процесу навчання студентів. Так в 1980 році на другій науково-методичній конференції було заслухано питання про проблему навчання в технічному вузі, в 1982 році на четвертій науково-методичній конференції — питання інтенсифікації на базі технічних засобів і обчислювальної техніки. Нинішня конференція більш глибоко розгляне питання активізації навчального процесу.

Ми маємо хорошу методичну базу. В інституті розроблені методичні вказівки по вдосконаленню учбово-виховного процесу шляхом безпосереднього впровадження проблемного навчання, що є хорошою підмогою для професорсько-викладацького складу. Впроваджено спеціальний підручник по розробці і застосуванню ділових ігор. З викладачами проведено спеціальні цільові семінари з активних методів навчання, питання активізації навчального процесу включені в програму постійнодіючого загальноінституційного психолого-педагогічного семінару для молодих викладачів інституту.

Багато наших викладачів пройшли спеціальну підготовку при Московському інституті управління, Московському політехнічному та Київському інженерно-будівельному.

В кабінеті педагогічної майстерності інституту оформлені рубрики «Проблемне навчання» і «Ділові ігри», на базі яких проводяться цільові консультації з активних методів навчання, створена картотека ділових ігор. В багатотиражній газеті «За інженерні кадри» вже

КУРС НА ЯКІСТЬ

другий рік діє постійна рубрика «Активні методи навчання», де професорсько-викладацький склад обмінюється досвідом впровадження активних методів в навчальний процес.

На кафедрах АСУ, охорони праці, вищої математики, теоретичних основ радіотехніки, електричних систем та інших ведеться робота по визначенню ефективності впровадження методів активного навчання в учбовий процес.

Це дуже важливо адже використання активних методів в навчальному процесі не самоціль, а засіб підвищення якості у справі підготовки спеціалістів.

Серед професорсько-викладацького складу, хто найбільш активно впроваджує в учбовий процес нові форми і методи навчання хочеться особливо відзначити професорів товаришів Карпова, Стахова, Огородникова, Чернишова; доцентів товаришів Іванова, Марченко, Погосяна, Корицьку, Красиленко, Павленко, Павлова, Пінчука, Півторака, Рудницького, Тхорівського та багатьох інших викладачів кафедр суспільних наук, хімії. Активно впроваджують в учбовий процес ділові ігри викладачі Яковський, Хржанівський, Чернишов, Вальдман, Кобевнік, Назаров, Погосян.

За останніх три роки в інституті розроблено і впроваджено в навчальний процес одинадцять ділових ігор, апробується ще тридцять сім ігрових методів, сто сімдесят дев'ять занять (лекцій, практичних, семінарських) проводиться з застосуванням методів проблемного навчання, розроблено також 55 окремих методик.

Це лиш початок великої і серйозної роботи по вдосконаленню методики навчання студентів на основі активних методів. У нас ще є багато невикористаних резервів, адже із всього професорсько-викладацького складу лише половина займається впровадженням в учбовий процес активних методів навчання.

В даний час ректорат, професорсько-викладацький склад інституту вишукують нові форми і методи вдосконалення навчально-виховного процесу на основі широкого впровадження активних методів навчання.

Сподіваємось, що нинішня науково-практична конференція з активних методів навчання сприятиме дальшому вдосконаленню якості викладання в інституті.

І. КУЗЬМІН,
ректор інституту,
професор.

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 4 (129)

Виходить раз
на тиждень

П'ятниця, 27 січня 1984 року.

Ціна 1 коп.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

КОЛЕКТИВУ ВПІ НА 1984 РІК

Включившись у все-союзне і республіканське соціалістичне змагання серед інститутів системи Мінвузів СРСР та УРСР по дальшому вдосконаленню вищої освіти, керуючись вказівками партії і уряду, Законом СРСР про трудові колективи, викладачі і співробітники Вінницького політехнічного інституту беруть на себе відповідні соціальні зобов'язання на 1984 рік:

1. Підвищити якість навчання студентів шляхом впровадження активних методів інтенсифікації навчального процесу на базі технічних засобів та електронно-обчислювальної техніки, поліпшення методичної бази, виховання навичок самостійної роботи і наукових досліджень, застосування методів проблемного навчання, ділових ігор, і окремих методик дисципліни. Забезпечити збільшення машинного часу ЕОМ, що використовується в навчальному процесі, а науково-дослідну роботу на кожного студента збільшити в середньому на 15 процентів в порівнянні з 1983 роком.

2. Наполегливо добиватися єдності ідейно-виховного, трудового і морального виховання, вдосконалення форм і методів суспільно-політичної практики студентів, реалізувати плани з політико-виховної роботи і комплексної граф-схеми.

3. Вдосконалювати систему підвищення ідейно-політичного рівня викладачів і співробітників ін-

ституту, ширше практикувати проведення лекцій, бесід, доповідей з питань зовнішньої і внутрішньої політики КПРС і Радянського уряду.

4. Налагодити тісний зв'язок з випускниками інституту, систематично аналізувати труднощі, з якими вони зустрічаються на початку своєї трудової діяльності, постійно вносити відповідні корективи в навчальний процес.

5. Підготувати до видання 5 монографій і 4 учбових підручники.

6. Видати учбово-методичної літератури обсягом не менше 250 друкованих аркушів.

7. Впровадити в навчальний процес загальноінститутську телевізійну студію.

8. Обладнати дві спеціалізованих аудиторій технічними засобами оперативного контролю.

9. Довести обсяг науково-дослідних робіт до семи з половиною мільйонів карбованців.

10. У відповідності з Продовольчою програмою СРСР виконати науково-дослідних робіт по вдосконаленню конструкцій сільськогосподарських машин і автоматизації технологічних процесів в харчовій промисловості в обсязі 250 тис. крб.

11. Виконати науково-дослідних робіт по комплексній оцінці програм розвитку народного господарства республіки і країни на 4,7 млн. крб.

12. Добитися економічної ефективності науко-

во-дослідних робіт не менше 14 млн. крб. Направити в Держкомітет у справах винахідництва при Раді Міністрів СРСР не менше двохсот заявок на пропонувані винаходи.

13. Підготувати і опублікувати в пресі не менше 273 науково-технічних статей.

14. Підготувати на міжнародні, всесоюзні, республіканські та вузькі науково-технічні та методичні конференції не менше 300 доповідей.

15. Організувати і провести не менше 4 науково-технічних і методичних конференцій і семінарів.

16. Підготувати і провести не менше трьох студентських науково-технічних конференцій та олімпіад.

17. Представити до захисту одну докторську дисертацію.

18. Представити до захисту не менше дванадцяти кандидатських дисертацій.

19. Представити 21 експонат на ВДНГ СРСР і УРСР.

20. Направити на все-союзний і республіканський конкурс 100 студентських робіт.

21. Вирішити організаційні питання по створенню міжвузівського центру Подільського регіону по обслуговуванню наукових досліджень і надати вузам регіону необхідну допомогу.

22. Залучити до роботи в будівельних загонах і ремонтних бригадах не менше 415 сту-

дентів.

23. Кожному співробітнику інституту відпрацювати на будівництві вузівських об'єктів не менше 10 годин.

24. Освоїти виділені капіталовкладення на суму 1,1 млн. крб., в тому числі будівельно-монтажних робіт на суму 700 тисяч крб. при будівництві учбового корпусу та 198 квартирного житлового будинку інституту.

25. Освоїти виділені Мінвузом УРСР кошти в обсязі двадцятичотирьох тисяч крб. на проектні роботи по навчально-лабораторному корпусу енергетичного факультету.

26. Закінчити в IV кварталі будівництво першої черги сімдесятидвох та 198 - квартирного будинків, (план на 1984 рік 500 тисяч крб. в т.ч. будівельно-монтажних робіт на 450 тисяч крб.).

27. Завершити естетичне оформлення ідальні.

28. Підтримувати чистоту і порядок на закріплених за інститутом територіях міста.

29. Підготувати 150 майстрів спорту, кандидатів в майстри спорту і спортсменів-першорозрядників та 1370 значків ГПО.

30. Не допускати зривів чергувань студентів і викладачів в гуртожитках, учбових корпусах та в загоні добровільної народної дружини.

Соціалістичні зобов'язання обговорені і прийняті на загальних зборах колективу інституту 14 січня 1984 року.

СУЧАСНІ ТРЕНАЖЕРИ

Постійно вдосконалювати систему управління значить розв'язувати головну проблему забезпечення ефективності виробничої діяльності промислових підприємств. Створення гнучких автоматизованих виробництв, впровадження роботів і маніпуляторів тісно зв'язані з перебудовою системи управління, яка в нових умовах повинна швидко реагувати на зміну ділового виробництва, різко знизити його інертність, надійно прогнозувати хід технологічних процесів в оптимальних режимах.

Для розв'язання цих завдань Інститут і виробничі об'єднання «Термінал» розробили науково-методичну основу управління виробничими системами.

Система нового управління на «Терміналі», створена на основі цих розробок, по-

ліпшує якість перспективного планування, забезпечує настрій сьогоднішнього на майбутнє, базується на створенні безвідходної інформаційної технології, що йде на розробку оптимальних управлінських рішень виробництва в цілому і виробничу інформацію.

Важливу роль у підготовці спеціалістів по стратегічному управлінню відіграють ділові ігри по статичному моделюванню складних систем. У ході цього активного методу навчання студенти зіткнувшись з рядом математичних і виробничих проблем, вчаться використовувати в процесі управління комплексні ЕОМ різних типів, дають чітку інтерпретацію характеристикам, які одержані в процесі моделювання.

Під час ділової гри ведеться велика громадсько-політична робота —

випускаються стінгазети, бойові листки, «блискавки», організовуються зустрічі з організаторами і передовиками виробництва. На факультеті автоматики і обчислювальної техніки, наприклад, така гра буде проводитися на потоці АТ-82, на енергофакультеті — на потоці викладачів енергетики (ВЕ-82).

Керівниками науково-дослідних секторів призначено студентів В. Кривого і Г. Сторожук. До наступної гри проведна велика підготовча робота. Співробітники кафедри вищої математики разом з працівниками виробничого об'єднання «Термінал» створили нещодавно автоматизовану систему підготовки вихідних даних і контролю обчислень.

У систему задіяно мікрокалькулятори дисплеї різних типів та інша обчислювальна техніка,

розроблено методичні рекомендації, підготовлені робочі місця. У цій великій складній науково-дослідній роботі активну участь беруть асистент Фурдзяк, інженер-програміст Герасименко, спеціалісти «Терміналу».

Настрій на добрі результати у діловій грі, на прагнення поліпшити інженерну підготовку вже відчувається сповна. Математичне моделювання складних виробничих систем бурхливо розвивається. Його результативності сприяють ділові ігри, які проводяться інститутом і виробничим об'єднанням «Термінал». Вони сучасні тренажери керівників виробництва.

Ю. ПАНОВ,
генеральний директор виробничого об'єднання «Термінал».
М. ВАЛЬДМАН
доцент інституту.

ЗА МОТИВАМИ МОВНИХ ПОСТУПКІВ

Вивчення іноземної мови викладачами нашої кафедри розглядається як навчання мовної діяльності студентів на тій чи іншій мові. Особливу увагу приділяємо таким видам мовної діяльності, як читання, прослуховування тексту, письмо.

Створення мотиву мовних поступків на заняттях залишається поки що одним з найважчих завдань для викладача. Результати проведеного на кафедрі психолого-педагогічного експерименту свідчать про те, що основною мотивацією у студентів, які починають вивчати іноземну мову у вузі, є бажання спілкуватися на цій мові і за її допомогою одержувати необхідну інформацію.

Впровадження в учбовий процес рольових ігор дає можливість ставити перед студентами конкретні мовні завдання в заданій комунікативній моделі.

При розробці рольових ігор на кафедрі брались до уваги такі принципи ігрової діяльності,

як активність, динамічність, цікавість, виконання ролей, проблемність, результативність, самостійність, системність і наявність змагання з підведенням підсумків по очках.

Проблемність рольової гри полягає в наявності важкодоступної мети, засобом досягнення якої є конкретний рівень оволодіння іноземною мовою. Структура рольової гри дає можливість реалізувати принцип взаємозв'язку між видами мовної діяльності і аспектами тієї чи іншої мови. Запропонований секцією експериментальних досліджень Мінвузу СРСР, цикл навчання, що складається з 6 практичних занять і 7 підсумкового дає можливість виділити саме заняття для проведення ділових рольових ігор. Як показує досвід багатьох наших викладачів, рольові ігри можуть впроваджуватися і на потокових практичних заняттях. Вони значно активізують мислення студентів, підвищують мотивацію.

В ході гри мовні засоби легше засвоюються, висловлювання стають більш чіткими і логічними, студенти вживають більше нових слів. Рольова гра створює передумову для керівництва мовною діяльністю студентів, об'єктивна проблемна ситуація перетворюється в суб'єктивну проблемну ситуацію, яку студенти вирішують колективно, цілеспрямовано і предметно.

Введення в ділові та рольові ігри текстів, що несуть інформацію з області тієї чи іншої спеціальності, використання на заняттях денатанних карт спеціальності дає можливість тісніше пов'язувати вивчення іноземної мови з одночасним вивченням майбутньої спеціальності, розвиває загальний рівень пізнавального мислення студентів. При проведенні рольової гри велике значення має емоційна атмосфера в аудиторії.

З. АНДРІАХІНА,
в. о. завкафедрою
іноземних мов.



Ділові та рольові ігри (на знімках ліворуч і праворуч) активно впроваджуються на енергетичному та радіотехнічному факультетах інституту. І не випадково енергетичний факультет утримує першість по абсолютній успішності і високій якості знань.

Активні методи навчання сприяють підвищенню успішності і якості знань, пробуджують у студентів потяг до наукових робіт, дають можливість краще засвоювати пройдений матеріал.

РОБОЧЕ МІСЦЕ — НАУКОВИЙ АБОНЕМЕНТ

В другому семестрі на кафедрі вищої математики проводиться ділова гра по статистичному моделюванню складних виробничих систем. Буде моделюватися виробнича діяльність науково-дослідних підрозділів виробничого об'єднання, яка має тісний взаємозв'язок між вивченими матеріалами, розробленими в монографіях, статтях, довідниках, стандартах, звітах НДІ та по дослідно-конструкторській роботі, інших джерелах інформації.

В науковому абонемен-

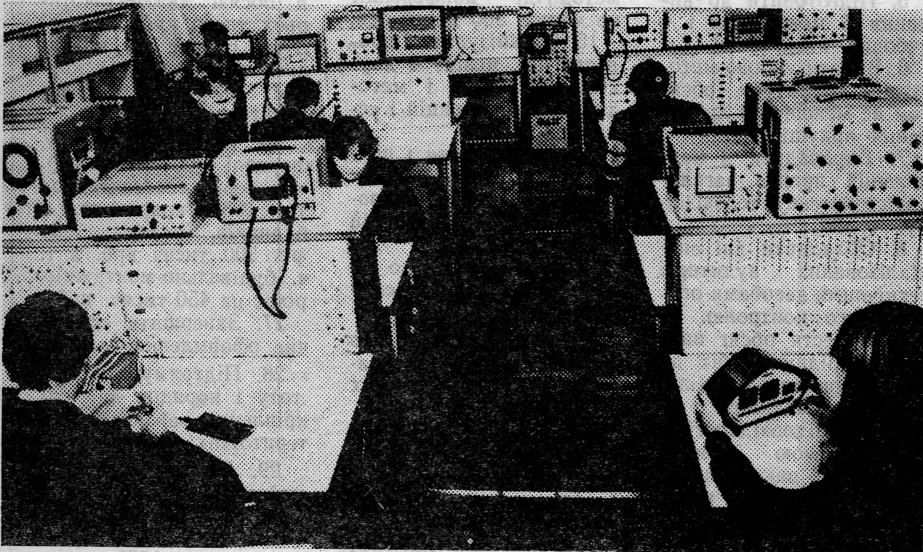
ті інститутської бібліотеки проводиться значна робота по якісному забезпеченню ділової гри. Готуються списки літератури з математичної статистики, теорії ефективності, виробничій кібернетиці тощо. В ході ділової гри працівники бібліотеки виступають перед студентами з бесідами на тему: «Як користуватися бібліотечним фондом», познайомлять їх з наявною літературою, з системою інформаційного забезпечення, розповідатимуть про необхідність бережливого ставлення до книги — важливого

народного надбання.

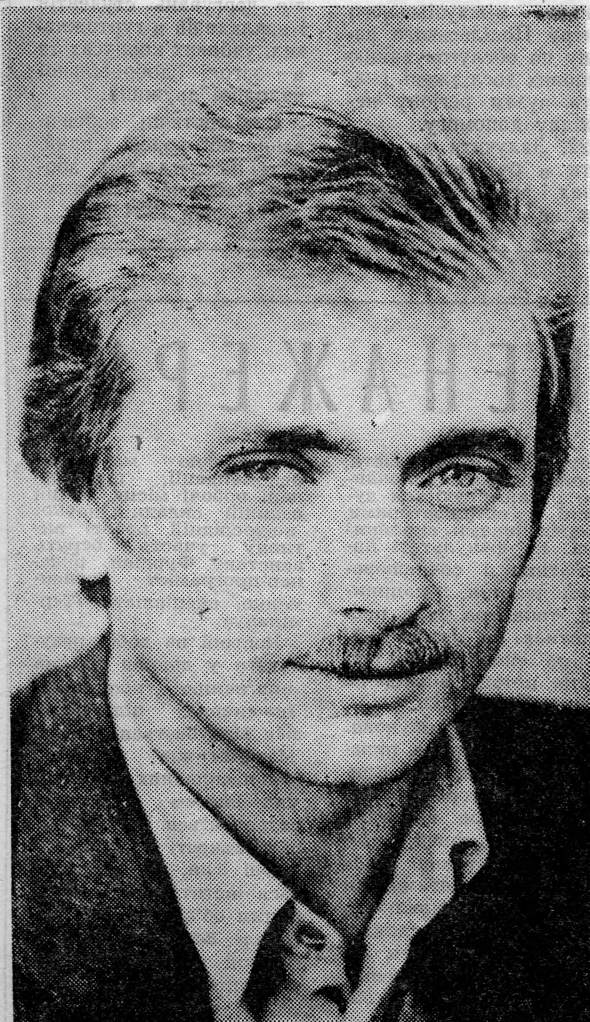
В першому семестрі багато студентів другого курсу активно готувалися до проведення ділової гри, багато працювали з літературою в науковому абонементі, в методкабінеті інституту.

Інтенсивна підготовка до ділової гри дала можливість багатьом з них одержати на екзаменах відмінні оцінки, виробити навички, необхідні для наукових досліджень і плодотворної діяльності.

М. ФАДЕЄВА,
старший бібліотекар.



ПРАВОФЛАНГОВИЙ



Навчається Олександр Кононко на факультеті автоматики та інформаційно-обчислювальної техніки. Він відмінник навчання, староста групи 3 АТ-80, член студради першого ґуртожитку, член профбюро факультету.

Без активної громадської діяльності, без творчих наукових пошуків сучасна молода людина не може стати хорошим спеціалістом, а тим паче керівником виробництва. Ось чому Олександр Кононко поряд з активною громадською діяльністю прагне внести свій вклад і в розвиток радянської науки. Його часто можна зустріти чи то в студентському конструкторському бюро, чи в лабораторії. Наукова робота допомагає юнаку не тільки оволодіти майбутньою професією, а й самоутверджуватися в житті.

Зараз у Олександра, як і у кожного студента, дуже відповідальна пора — триває зимова екзаменаційна сесія. Скласти її на відмінно — обов'язок кожного студента. Що ж стосується старости групи, то він повинен служити взірцем для інших. Саме так і розуміє свої обов'язки відмінник навчання і активіст Олександр Кононко.

ТИ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС

ТВОРЧІ ПОШУКИ МОЛОДІ

ВІННИЦЯ

Як відомо, у великих містах країни діють автоматизовані системи управління світлофорів. Збираючи з допомогою датчиків необхідну інформацію, вони подають її на електронно-обчислювальні машини, які затим задають відповідний режим приладам. Один з варіантів цієї системи розробили студенти Вінницького політехнічного інституту.

Спеціальний електронний блок може швидко оцінювати ситуацію на трасі і приймати відповідне рішення. Нинішнього року блок буде встановлено на перехресті вулиць Київської, Черкістів і Червоноармійської. Автомашини, які в'їдуть в місто на зелене світло, проїдуть головною трасою без жодної зупинки, тобто всі світлофори один за одним відкриватимуть їй вулицю.

ВОЛГОГРАД

«А що, як резонанс взяти у свої союзники?» — таке питання поставили перед собою студенти Волгоградського політехнічного інституту. Стали думати. І своїми руками створили механізми, в яких відомий ворог техніки став виконувати корисну роботу. Резонанс, напри-

клад, може перемішувати магнітофонну стрічку з малим шагом, що дозволяє в шість разів ущільнити запис, в магнітофоні зникнуть частини, які обертаються, відпаде необхідність у підшипниках, стане простішою конструкція.

Т. КРАВЧЕНКО.

ПЛЮС РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ

Радісна звістка швидко облетіла всіх працівників Козятинського локомотивного депо імені братів Валдаєвих. Пристрій для встановлення щиток реверсивних електродвигунів постійного струму відзначено бронзовою медаллю Виставки досягнень народного господарства СРСР. Не дивлячись на те, що прилад створено на електронній схемі, він простий у користуванні та й економічний ефект від впровадження немалий — біля п'яти тисяч карбованців щороку.

Це одна з розробок конструкторського бюро на громадських засадах імені братів Валдаєвих, що в Козятинському залізничному вузлі. Організації цього конструкторського бюро сприяло те, що науково-технічна творчість у цьому колективі знаходиться під контролем і пильною увагою партійної і проф-

спілкової організації. Всі інженерно-технічні працівники депо — активні учасники діяльності КБ. Старшому майстру цеху Миколі Акимовичу Корнійчуку, активному і невтовному раціоналізатору присвоєно почесне звання «Заслужений раціоналізатор УРСР». Кращим організатором технічної творчості по мережі залізниць визнано інженера Володимира Івановича Бугайчука.

Щороку на спільному засіданні адміністрації, партійної та профспілкової організації затверджується план роботи на поточний рік, організаційно-масові заходи, безпосередні завдання провідним раціоналізаторам, вказуються строки їх виконання і передбачений економічний ефект.

Члени конструкторського бюро на громадських засадах надають технічну допомогу в розробці пропозицій. Вони відбирають кращі пропозиції, узагальнюють досвід передових працівників депо, складають реферати та робочі креслення і схеми.

Редактор
С. ДЖЕДЖУЛА